

Antwoord op technische vragen van VVD over raadsvoorstel aanpak houtrookoverlast (25/54), agendapunt 8 op de oordeelsvormende vergadering 20-05-2025

Datum vraag: 19-05-2025
Indiener: Jelte Kolkman (VVD)
Nummer: S24/63
Datum antwoord: 20-05-2025

Aanleiding:

De VVD Rheden heeft kennisgenomen van het voornemen van het college om houtstook bij code oranje en rood te verbieden en daarnaast vaste stooktijden in te voeren. Daarmee zouden inwoners die netjes en verantwoord stoken, met moderne kachels, droog hout en oog voor hun burens, straks óók worden beperkt.

In het voorstel wordt daarnaast ook gepleit voor het gefaseerd uitfaseren van open haarden, die verantwoordelijk zijn voor een aanzienlijk deel van de overlast. Een maatregel waarover nog enkele vragen leven bij onze fractie. Daarnaast zijn er nog enkele andere punten waarover wij graag wat meer duidelijkheid krijgen.

Daarom stelt de VVD Rheden de volgende vragen:

Vragen:

Vraag 1: Het college kiest voor het uitfaseren van open haarden vanwege hun relatief hoge uitstoot. Hoe stelt het college zich voor deze maatregel te handhaven en/of juridisch vorm te geven?

Antwoord:

De uitfasering van open haarden zal zijn beslag krijgen in een verbod in of gekoppeld aan het Omgevingsplan. De handhaafbaarheid is een aandachtspunt. Voor de uitwerking denken wij nog na over een systematiek waarbij het lonend is voor de bewoner om zelf actief te melden dat hij een open haard heeft, waardoor het handhavingsprobleem mogelijk deels voorkomen kan worden.

Vraag 2: Kan het college aangeven of dezelfde handhaafbare en uitvoerbare aanpak ook denkbaar is voor het uitfaseren van oudere houtkachels (bijv. van voor 2000), met een aantoonbaar hoger uitstootniveau dan moderne Ecodesign-installaties?

Antwoord:

Eenzelfde handhaafbare en uitvoerbare aanpak als bij bijvoorbeeld open haarden is in de praktijk zeer lastig. Het onderscheid tussen oude en nieuwe kachels is visueel vaak niet direct vast te stellen, en er bestaat geen centraal registratiesysteem van kacheltypen of bouwjaren. Dit maakt gerichte handhaving zeer moeilijk uitvoerbaar.

Tijdens de beeldvormende raad heeft het college aangegeven dat meldingen van overlast afkomstig zijn uit vele wijken, maar dat geen volledig inzicht beschikbaar is over de verdeling per wijk of de mate van dubbelmeldingen.

Vraag 3: Is het college bereid om (desnoods alleen over het afgelopen jaar) inzicht te geven in de spreiding van meldingen per wijk en / of het aantal unieke meldingen versus dubbelmeldingen per adres (Desnoods ruwe data geanonimiseerd op wijkniveau)?

Antwoord:

Ja, het college is hiertoe bereid.

Voor de jaren eind 2017 en begin 2024 zijn afgelopen periode de binnengekomen stookwijzer-meldingen onderzocht. Hieruit blijkt het volgende:

- 637 Stookwijzer meldingen
- Unieke Inwoners: 82
- Unieke straten: 74
- Unieke Postcodes: 10

Aantal Meldingen per dorp :

- De Steeg – 11
- Dieren – 251
- Ellecom – 44
- Laag-Soeren – 6
- Rheden – 133
- Velp – 192

Voor de rest van 2024 en 2025 zijn er nog eens 625 meldingen bijgekomen, welke nog niet zijn geanalyseerd.

De Omgevingswet biedt gemeenten ruimte om strengere regels op te stellen voor luchtkwaliteit, mits deze uitvoerbaar, monitoreerbaar en verantwoord zijn. Tegelijk zijn daaraan heldere juridische randvoorwaarden verbonden. Dit roept de vraag op hoe het college dit in het kader van de huidige houtstookvoorstellen beoordeelt.

Vraag 4: Is het college van mening dat het huidige voorstel (scenario 2) uitvoerbaar en handhaafbaar is binnen de juridische randvoorwaarden die de Omgevingswet stelt, inclusief de verplichte monitoring (bijvoorbeeld door meetpunt) en het opstellen van een uitvoerbaar programma bij overschrijding?

Antwoord: *ja*

In het debat is regelmatig verwezen naar 'verkeerd stookgedrag' en het gebruik van niet-schonere installaties. De vraag is in hoeverre hierop juridisch gestuurd kan worden, en of het college bereid is hier concretere normen aan te verbinden.

Vraag 5: Is verkeerd stoken, zoals het gebruik van nat hout of oude installaties zonder Ecodesign-keurmerk, juridisch aan te merken als een milieubelastende activiteit of milieudelict? Zo nee, welke juridische mogelijkheden ziet het college om dit alsnog via het omgevingsplan of andere regelgeving te adresseren?

Antwoord: *het gebruik van hout anders dan onbehandeld en ongeverfd hout, is al rechtstreeks verboden op grond van (het resterende deel van) de Wet milieubeheer. Daarop kan gehandhaafd worden. Er kunnen aanvullende eisen aan het vochtpercentage van het hout gesteld worden. De mogelijkheid om oudere installaties zonder Eco-design keurmerk te verbieden, wordt onderzocht.*

Tijdens de inspraakronde op 13 mei werden beelden getoond die duiden op ernstig ontoelaatbaar stookgedrag. Dit roept bij onze fractie de vraag op: wat doet de gemeente eraan?

Vraag 6: Herkent het college de getoonde beelden als voorbeeld van ontoelaatbaar stookgedrag, en welke juridische of praktische mogelijkheden zijn er, al dan niet via ODRA, om in zulke gevallen op te treden?

Antwoord: *(donker)grijze rook duidt op onvolledige verbranding en is een indicatie van een suboptimale stooksituatie. De inschatting van de getoonde beelden is dat sprake is van een suboptimale stooksituatie.*

Er zijn meerdere factoren die kunnen leiden tot een slechte stooksituatie. De oorzaak kan gelegen zijn in technische aspecten rondom de kachel en kachelpijp. Het kan ook gelegen zijn in gedragsaspecten, bijvoorbeeld over de kwaliteit van het gestookte hout, of de kachelpijp frequent genoeg wordt geveegd en of het houtvuur op een juiste manier wordt aangestoken, gevoed en of er voldoende lucht wordt toegevoerd. Het kan ook een combinatie van meerdere aspecten betreffen.

Genoemde technische aspecten en een deel van de gedragsaspecten (namelijk: kwaliteit van het hout en het frequent vegen van de schoorsteen) zijn al gereguleerd of kunnen worden gereguleerd en gehandhaafd.

Voor een deel van de gedragsaspecten geldt dat regulering mogelijk is, maar moeilijk handhaafbaar zal zijn, zoals de wijze waarop het houtvuur wordt aangestoken, gevoed (o.a. grootte en vochtpercentage houtblok) en onderhouden (o.a. luchttoevoer/gebruik smoorklep). Controle en handhaving hierop vergt dat de toezichthouder de woning moet binnentreden. Dat is in beginsel enkel mogelijk met de toestemming van de bewoner. Zonder lokale regulering geldt de algemene norm ('zorgplicht') zoals die met een enigszins andere formulering ook in het Bouwbesluit 2012 stond. De behandeling van de in 2023 ingediende handhavingsverzoeken leert dat de daarop gebaseerde en erkende controlemethodiek – die ook nu zou moeten worden toegepast – onvoldoende handvatten biedt voor een effectieve handhaving. Indien overleg met en het aanspreken van de bewoner dan geen verbetering geeft, is er op veel aspecten geen effectieve handhaving mogelijk. Het voorkeursscenario bevat maatregelen die een beter handhaafbaar kader vormen.

Thans is enkel effectieve controle en handhaving op de kachelpijp en de kwaliteit van het hout mogelijk. Hierbij wordt wel de kanttkening gemaakt dat de technische eisen die het Bbl stelt, dienen ter voorkoming van gevaar voor de gebruiker van het gebouw (degene die stookt) en daardoor voor een omwonende die overlast ervaart veelal geen verbetering of zelfs een verslechtering zullen geven.

Vraag 7: Worden de juridische en praktische mogelijkheden om bij ontoelaatbaar stookgedrag op te treden ook versterkt op momenten dat stoken wel is toegestaan (binnen het voorgestelde venster of buiten code oranje/rood)?

Antwoord: op momenten dat stoken is toegestaan, gelden de reeds bestaande regels over bijvoorbeeld de kachelpijp (Bbl) en de kwaliteit van het hout (Wet milieubeheer) ook. Wij overwegen op enkele punten een versterking, zoals eisen aan het vochtpercentage van het hout en het jaarlijks vegen van de schoorsteen/rookgasafvoer. Wij zullen deze in de uitwerking aan u voorleggen. Het informeren en aanspreken van de bewoner die suboptimaal stookt, wordt onderdeel van de communicatie- en handhavingsstrategie.